

Helsingin seudun liikenne HSL

Helsingin Sanomissa 15.11.2023 ilmestyneen kirjoituksen mukaan lähijunan matkustaja sai VR:n liikennöimässä R-junassa valvontamaksun. Hän matkusti junassa Helsingin seudun liikenteen (HSL) mobiililipulla, ja hänen puhelimestaan oli loppunut akku, joten hän ei saanut lipua näytettyä konduktöörille. Matkustajalle oli myöhemmin kerrottu, että tarkastusmaksu olisi voitu mitätöidä, jos sen olisi määrännyt HSL:n lipuntarkastaja. Koska kyseessä oli VR:n konduktöörin määräämä maksu, ei HSL voinut tehdä asialle mitään.

Pyydän HSL:ia toimittamaan selvityksen siitä, miten matkustajien oikeusturva varmistetaan valvontamaksuja määrättäessä silloin, kun VR:n liikennöimissä kulkuneuvoissa matkustetaan HSL:n lipuilla, ja vastaavasti silloin, kun matkustetaan HSL:n liikennöimissä kulkuneuvoissa?

Pyydän HSL:ia ottamaan selvityksessään kantaa siihen, ovatko HSL:n lipulla matkustavat matkustusehtojen ja tarkastus-/valvontamaksujen määräämisessä käytettävissä olevien oikeusturvakeinojensa osalta erilaisessa asemassa sen mukaan, käyttävätkö he HSL:n vai VR:n kulkuneuvoa. Pyydän selvittämään myös, miten nämä eroavaisuudet konkreettisesti ilmenevät matkustajan kannalta, ja miten matkustajia tiedotetaan asiasta.

Lisäksi pyydän HSL:ia ottamaan selvityksessään kantaa siihen, katsooko se voitavansa tarjota osana sen julkiseen palvelutehtävään kuuluvia matkustuspalveluita asiakkailleen muun palveluntuottajan järjestämänä siten, että palvelua käyttävät asiakkaat olisivat käytännössä pakotettuja solmimaan konkludenttisen sopimuksen muun palveluntuottajan kanssa, ja että sopimuksen rikkominen olisi yksityisoikeudellisesti sanktioitu. Mikäli HSL katsoo tämän olevan mahdollista, pyydän ilmoittamaan HSL:n käsityksen menettelyn oikeudellisesta perusteesta. Samalla pyydän ilmoittamaan, mikäli asia on HSL:n tietojen mukaan muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna.

Selvitys on annettava viimeistään 28.6.2024. Asiakirjat pyydetään toimittamaan mahdollisuuksien mukaan sähköisessä muodossa (Word-, RTF- tai PDF-muoto) oikeuskanslerinviraston kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.okv@gov.fi, tarvittaessa turvasähköpostia käyttämällä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Elina Nyholm

OKV/312/70/2024-OKV-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: